

harve jeg selv anført. Om dette nu skal benyttes i forskjellig Retning med Hensyn til det Tilstedelige eller Ikke-Tilstedelige, Lovlige eller Ikke-Lovlige, vil jeg henstille. Dette er et Punkt, jeg ikke skal blande mig i; men jeg skal bede om, at de ærede Medlemmer, der interessere sig for Spørgsmaalet, ville se efter i Tidenden. De ville da finde, at, hvad jeg selv havde sagt, bebrejdede den ærede Ordfører mig, at jeg ikke havde sagt, nemlig at de Oplysninger, jeg gav, ikke juridisk influerede paa Bestemmelsen af, hvorvidt den foreløbige Lov burde have været udstedt.

Ordføreren: Jeg skal ikke sige Andet dertil, end at ogsaa jeg skal bede om at se Tidenden efter, naar den en Gang kommer ud. Den ærede Minister yttrede nu, at det skulde være altfor farligt at gøre mig nogen Indrømmelse; men det ærede Thing vil vide, at Ministeren ikke nogenfinde har gjort mig nogen Indrømmelse, og jeg ventte ikke af ham, at han vil gjøre det, især da han nu har udtalt, at det er farligt.

Formanden: Der er endnu indtegnet flere Talere. Jeg finder Grund til at henlede Opmærksomheden paa, at der vel er nogen Anledning til at fremdrage Spørgsmaalet om Lovligheden af den foreløbige Lov, idet det foreliggende Lovforslags eneste Paragraf kan siges at indeholde en Stadfæstelse af den foreløbige Lov, men at hele dette Spørgsmaal dog naturligt ikke ligger for ved Sagens 2den Behandling, og jeg skal derfor henstille til ærede Medlemmer, om de ikke maatte i denne Henseende kunne finde sig tilfredsstillende ved de Udtalelser, der fra de to forskjellige Sider nu ere fremkomne.

Winther: Jeg frasalder Ordet.

Vajer: Jeg skal følge den ærede Formands Opfordring og skal derfor søge at begrænse mig saa meget som muligt med Hensyn til, hvad jeg vil sige om den foreliggende Lov. Der er imidlertid et Punkt, som det forekommer mig ikke er kommet tilstrækkelig frem under denne Forhandling, et Punkt, som jeg ikke skulde have fremdraget, dersom jeg ikke fandt, at det hænger saa nøie sammen med det store konstitutionelle Spørgsmaal, at jeg synes, at det er værd at tale derom. Det er med Hensyn til den ministerielle Ansvarlighed eller rettere den ministerielle Medansvarlighed. Man maa huske paa, at det Ministerium, som nu sidder, ikke er det samme, som bærer Ansvar for den foreløbige Lov af 10de April 1874, og det forekommer mig da at være mindre naturligt at forhandle her med en Minister, som ikke har Ansvar for det, som det her kommer an paa. En anden Sag var det, dersom den for den foreløbige Lov ansvarlige Minister ikke var Medlem af det nuværende Ministerium, men da han er det, havde jeg ventet, at

den høitærede forrige Indenrigsminister vilde have været tilstede ved denne Leilighed. Jeg undrede mig allerede forrige Gang over, at han ikke var tilstede, idet jeg tror, at man aldeles bestemt maa fastholde, at Bevist for, at der har været et saa særdeles paatrængende Tilfælde, at man skulde gjøre Brug af Grundlovens § 25, paaligger Ministeriet og ikke Rigsdagen. Det kan ikke tilkomme Rigsdagen at udtænke sig alle de Grunde, som en Minister kan have havt til at udstede en foreløbig Lov. Da nu den forrige Indenrigsminister ikke var tilstede under denne Sags første Behandling, fandt jeg, at det var min Pligt som Ordfører for Sagen i forrige Samling at fremdrage Alt, hvad jeg kunde tænke mig, at den fraværende Minister kunde have sagt, og der findes adskillige Udtalelser i denne Retning under første Behandling. Der er en af disse Udtalelser, som jeg finder mig nødsaget til at berigtige noget. Jeg er blandt Andet gaaet saa vidt i mit Forsvar for den forrige Indenrigsminister, at jeg har gjort opmærksom paa, at den foreløbige Lov er udstedt enslydende med et Lovforslag, der blev vedtaget her i Folkethinget. I den Anledning maa jeg gjøre den Berigtigelse, at ved at overveie Sagen nærmere, tror jeg ikke, at dette kan fastholdes. Denne Betragtning er ogsaa flere Gange kommen frem under denne Sags Behandling. Man maa jo huske paa, at, da Folkethinget ifjor vedtog dette Lovforslag tredje Gang, var det ikke under den Forudsætning, at det saaledes Vedtagne skulde komme til at gaa som foreløbig Lov; det forekommer mig, at det i saa Fald havde været rigtigt, om den forhenværende Indenrigsminister havde indskrænket sig til at overveie, hvorvidt Sagen virkelig var særdeles paatrængende nødvendig, og i saa Fald havde udstedt Loven, som den var vedtagen ved 2den Behandling, da den var indskrænket til Rjøbenhavns Havn med Hensyn til Stenolie førende Skie. I saa Fald havde min Stilling vistnok været en anden, end den nu er. Men nu kan jeg ikke se Noget, der svækker den Erklæring, hvori jeg har deltaget. — Siden jeg har Ordet, skal jeg i Korthed gjøre en Bemærkning om den sidste Del af Udvalgets Betænkning. Jeg nærrede endnu ved Iste Behandling den Mening, at det kunde være muligt at faae en Lov i Stand, som indeholdt almindelige Bestemmelser, men jeg erklærede ved samme Leilighed, som det findes i Tidenden, at jeg ikke havde nogen afgjort Mening derom. Jeg har ikke senere kunnet faae tilstrækkelig Hjælp, og selv savner jeg tilstrækkelig Sagkundskab til at arbejde saadanne Bestemmelser. Jeg har vel paa egen Haand prøvet paa Løsningen af denne Opgave, men jeg er kommen til den Erkendelse, at, om end Opgaven maatte er løselig, er den i alt Fald vanskelig, og jeg tænkte derfor paa at gaa den Mellemvei at stille Forslag om, at der kom saadanne Henviisninger ind, som nu ere optagne i